

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 51925-06-19 אריה ואח' נ' ישראל

מספר בקשה: 7

לפני כבוד השופטת שרון הינדה

המבקשת: מדינת ישראל

נגד

המשיבים: 1. אלדד אריה
2. אריאלה אריה

החלטה

1. לפני בקשה שהגישה הנתבעת לסילוק התביעה על הסף מחמת התיישנות, היעדר סמכות עניינית והיעדר עילה.
2. בעניינינו תביעה בגין הנזקים שנטען כי נגרמו למשיבים עקב הטלת קנס אי-תשלום מס במועד על ידי המבקשת.

רקע:

3. המשיבים הם יורשי המנוח מר אריה זכריה ז"ל (להלן: "המנוח").
4. ביום 13.3.01 נחתם חוזה למכר נכס מקרקעין בראש העין בין המנוח לבין מר מיכאל עמרן.
5. ביום 31.12.03 נחתמה עסקת מכר נוספת לגבי אותו נכס בין המנוח לבין מר יורם עמרן ומר אשר אליה. העסקה דווחה לרשויות המס והופקה שומה בהתאם לדיווח.
6. ככל הנראה על רקע הדיווחים האמורים נערכה בדיקה ברשות המס שבעקבותיה נוהל להליך משפטי וביום 26.3.12 קבע בית המשפט המחוזי בהליך 2641-05 כי עסקת המכר מיום 31.12.03 בטלה משום שנעשתה במטרה להתחמק מתשלום מס וככזו היא בלתי חוקית וכי העסקה מיום 13.3.01 היא העסקה התקפה. ערעור שהוגש מטעם המשיבים לבית המשפט העליון נדחה.
7. בהמשך לכך הוגשה הצהרת מס אודות העסקה התקפה והוצאה שומת מס לפי מיטב השפיטה.
8. המשיבים הגישו השגה על השומה והיא נדחתה.
9. בעקבות דחיית ההשגה בוטלה הקפאת הליכי הגבייה והוטלו קנסות בגין אי תשלום.
10. המשיבים טענו כי תשלומים ששולמו בגין השומה על העסקה המקורית נוקפו על חשבון העסקה המאוחרת רק בשנת 2015 ולא במועד התשלום המקורי בשנים 2005 ו-2008. משכך הטילה המבקשת קנס בגין אי תשלום במועד שעמד נכון לשנת 2016 על סך 93,175 ₪.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 19-06-51925 אריה ואח' נ' ישראל

11. המשיבים סברו כי הקנס אינו חוקי והפנו לעדות של נציגת המבקשת בהליך משפטי, שאישרה שהייתה טעות מחשובית ושהקנס אמור לעמוד על סך של 32,000 ₪ בלבד.
12. אין חולק כי הקנסות לא שולמו ואולם המשיבים טוענים בתביעתם כי מגיע להם פיצוי בגין נקיטת ההליכים על קנס לא חוקי בעילות של הפרת חובה חקוקה, רשלנות ועוד, וטוענים לנזקים ממוניים ואף לנזקים בלתי ממוניים כגון עוגמת נפש ופיצוי המגיע נוכח התנהגות שרירותית של הרשות.

טענות המבקשת:

13. המבקשת טענה כי דין התביעה להדחות על הסף מחמת התיישנות מאחר שהחלטה בהשגה שהגישו המבקשים ניתנה ביום 13.6.13 והמועד להגשת ערר היה בהמלך חודש יולי 2013 וזה לא הוגש.
14. לשיטת המבקשת יש לדחות את התביעה גם מחמת היעדר סמכות עניינית מאחר שהתביעה מהווה ניסיון לתקיפה עקיפה של החלטות רשות המס שלגביהם נקבעו הליכים יחודיים של השגה וערר בחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963.
15. טענה שלישית של המבקשת היא להיעדר עילת תביעה וצינה כי סיכויי התביעה אפסיים.

טענות המשיבים:

16. המשיבים טענו כי התביעה עוסקת בנזקים שנגרמו להם כתוצאה מהטלת קנסות שלא כדין בגין חוב מלאכותי שנוצר על ידי המשיבה בטעות מחשובית.
17. המשיבים הפנו לסמכות בית המשפט לדון בתביעה הכספית הנזיקית וכפרו בטענת ההתיישנות מאחר שהמועד הרלבנטי הוא המועד שבו הוטל הקנס וננקטו הליכים שלא כדין בגינו וכי רק בשנת 2019 בעקבות עדות נציגת המבקשת התברר למשיבים כי הקנס שהוטל עליהם אינו חוקי.

דיון והכרעה:

18. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, אני סבורה כי דין הבקשה להידחות.
19. ההלכה היא כי מחיקת תובענה או דחייתה על הסף הם בגדר אמצעים הננקטים בלית ברירה ורק במקרה שברור למעלה מכל ספק שאין לתובע כל סיכוי לזכות בתביעתו. די בכך שקיימת אפשרות אפילו קלושה, שעל פי העובדות המהוות את עילת התביעה יזכה התובע בסעד שהוא מבקש, כדי שהתביעה לא תימחק. בית המשפט בודק את כתב התביעה ולפיכך נקבע כי כשקיימת מחלוקת עובדתית המחייבת בירור כדי לזכות את התובע בסעד, אין מקום לסלק התביעה על הסף ויש לאפשר את הבירור העובדתי. הלכה זו יונקת את כוחה אף מזכות הגישה לערכאות (ראו: רע"א 1612/07 חברת שמעון צרפתי בע"מ ואח' נ' שתולים מושב עובדים להתיישבות שיתופית בע"מ ואח' (פורסם בנבו 14.4.10); ע"א 5634/05 צוקית הכרמל בע"מ

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 51925-06-19 אריה ואח' נ' ישראל

ואח' נ' מיכה צח חברה לקבלנות כללית בע"מ ואח' (פורסם בנבו 4.6.07)). אמת המידה שהותוותה בפסיקה היא כי בבקשה למחיקת תביעה על הסף בית המשפט נדרש לעשות שימוש בסמכותו במשורה על מנת שלא יסגור שערי דין עוד טרם קיום דיון לגופו של עניין, ולהפעילה רק מקום שנעלה מספק שאין סיכוי ולא הקלוש ביותר לקבל את התביעה אם תתברר לגופה. (ראו: ע"א 335/78 יוסף שאלתיאל נ' אריה שני, פ"ד לו(2) 151 (1981); ע"א 1/62 י. כרמי, עו"ד, אישית וכמקבל הנכסים של מאיר טקס בע"מ נ' יוסף שעשוע, פ"ד טז 1190 (1962); ע"א 3755/03 שמעון בן חמו נ' טנא נגה שיוק 1981 בע"מ (פורסם באתר נבו, 12.9.2004); אורי גורן, סוגיות בסדר דין אזרחי (מהדורה 12, 2015, עמ' 409-411)).

20. לגופם של דברים, הנתבעת סומכת בקשתה לסילוק התביעה על הסף על שלושה אדנים: התיישנות, היעדר סמכות עניינית והיעדר עילת תביעה.

21. דין טענת ההתיישנות להידחות.

נחזה כי המבקשת נתפסה לכלל טעות עת הגדירה את טענתה כטענת התיישנות.

מדובר בתביעה שהוגשה על נזקים ממוניים ובלתי ממוניים שנטען כי ארעו למשיבים כתוצאה מנקיטת הליכי גבייה והקטלת קנס, שהתברר לשיטתם כלא חוקי ונובע מתקלה מיחשובית בדיעבד בשנת 2019.

משכך המועד הרלבנטי למניין תקופת ההתיישנות הוא רק משנת 2019 או מכל מועד קודם בו יכלו המשיבים לגלות את המידע הנטען. ככל שקיימת מחלוקת בעניין זה הרי שיש מקום לבררה עניינית במסגרת בירור התביעה.

מכל מקום ברי כי מועד הוצאת השומה המקורית אינו רלבנטי כלל ונראה כי ממילא גם ממנו לא חלפה תקופת ההתיישנות.

22. גם דין הטענה בדבר היעדר סמכות עניינית להידחות.

מדובר בתביעה כספית על סך 75,000 ₪ בגין עילה נזיקית שלבית המשפט השלום סמכות לדון בה מכוח סעיף 51 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984

ככל שהמבקשת כיוונה לכך שישנם הליכי תקיפה ייחודיים לשומות מס, ראשית אין מדובר בהשגה על שומה אלא לכל היותר בבקשה לביטול קנס. שנית, המשיבים הבהירו כי מדובר בתביעה נזיקית בגין הנזק שנגרם להם ולא להשבת סכום ששולם. שלישית, ומבלי לקבוע מסמרות אף אם היה מדובר בתביעה להשבת קנס ששולם, לא ניתן לשלול כי הייתה סמכות לבית המשפט לדון אולם במקרה זה אין לי צורך להידרש לשאלה זו מאחר שכאמור בתביעה כספית בגין נזקים שנטען כי נגרמו כתוצאה מהליכי גבייה.

23. בענייננו אין גם מקום לקבל את הטענה בדבר היעדר עילה וזאת משום שכתב התביעה מתייחס לעוולת הרשלנות והפרת חובה חקוקה והסעד המבוקש הוא כספי בגין נזקים נטענים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 51925-06-19 אריה ואח' נ' ישראל

24. בעת בחינת קיומה של עילת תביעה בית המשפט נדרש לצאת מנקודת הנחה שהתובע יוכיח את כל העובדות הכלולות בתביעתו ולשאול האם במקרה כזה יהיה זכאי לקבל את הסעד המבוקש על ידו. בשלב זה בית המשפט בוחן את כתב התביעה בלבד ואינו נדרש לטענות ההגנה. היה ובית המשפט מגיע למסקנה כי אפילו אם התובע יוכיח את כל העובדות המהותיות שפירט בתביעה, לא יזכה בפסק הדין, משום שאין לצדו חוק המטיל על הנתבע את החובה, יורה על מחיקת התביעה על הסף בשל העדר עילה (ראו: ע"א 7547/99 מכבי שירות בריאות נ' דובק בע"מ ואח', סה(1) 144 (2011); ע"א 109/49 חברה להנדסה ולתעשיה בע"מ נ' מזרח שירות לביטוח, פ"ד ה' 1585, (1591); ע"א 163/84 מדינת ישראל נ' חברת העובדים העברית השיתופית בע"מ, פ"ד ל"ח(4) 1 (1984); יואל זוסמן, סדרי הדין האזרחי, מהדורה שביעית, 1995 עמ' 384-385)

25. בהינתן האמור בכתב התביעה, לא ניתן בשלב זה טרם בירור ענייני של התביעה לקבוע כי בכל מקרה המשיבים לא יהיו זכאים לקבל את הסעד. על פי ההלכה, כאמור, גם אם סיכויי התביעה אפסיים כפי שנטען על ידי המבקשת, הרי שיש לאפשר את בירור התביעה.

יחד עם זאת יצוין כי איני מקבלת את עמדת המשיבים שהפירוט בכתב התביעה וריבוי ההפניות לסעיפי חוק מצדיק בירור התביעה. שכן היה מקום להתייחס רק לחיקוק הרלבנטי וראו הפנייה לא רלבטית לחוק זכויות יוצרים, חוק הגנת הצרכן, חוק עוולות מסחריות, חוק למניעת הטרדה מינית וכו'. רשימת חוקים אלה המנויים בסעיף 46 לכתב התביעה אינה רלבנטית ויש להתעלם מהם.

26. בשולי הדברים אציין כי במסגרת הדיון נדונו קשיים ממשיים העומדים בפני המשיבים. עיקרם נעוץ בעובדה שאף אם אצא מנקודת הנחה שמדובר בקנס שהוטל בטעות ושיעורו אמור היה להיות נמוך מהסכום שהוטל, הרי שמשלא שולם, לא הוברר פשר הנזק בר הפיצוי המגיע למשיבים כתוצאה מנקטית הליכי גבייה בגין הפער בין סכום הקנס שאינו מוכחש לבין הקנס שנדרש בפועל. נחזה שהליכי הגבייה שנעשו לא הניבו פרי ולא הופנית עד שלב זה להליכי הגבייה שגרמו לנזק. במהלך הדיון חזרה ועלתה טענה בדבר פגיעה באוטונומיה של המשיבים. נחזה שראש נזק זה אינו קשור למחלוקת בה עסקינן ואולם בית המשפט פתוח לשכנוע גם בעניין זה.

27. נוכח כל האמור לעיל הבקשה נדחת.

בהתחשב באמור בסיפא איני מוצאת לעשות צו להוצאות בגין בקשה זו ואולם הוצאות הבקשה יילקחו בחשבון בסיום ההליך.

28. קובעת ישיבת הוכחות ליום 20.1.21 שעה 11:30.

ניתנה היום, כ"ה כסלו תשפ"א, 11 דצמבר 2020, בהעדר הצדדים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 51925-06-19 אריה ואח' נ' ישראל

לשם וינציה
שרון הינדה, שופטת

